

Όλοι και όλα για την όμορφη Καΐτσα

ΚΑΪΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΪΤΣΙΩΤΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Πατησίων 4 Τ.Κ. 10677 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ '96 'Έτος Ε' - Αρ. Φύλλου 18 Ετήσια συνδρομή 500 δρχ.

Άγαπητοι Συγχωριανοί

Σχολιάζοντας στη σπίλη αυτή τα σπαντικότερα γεγονότα του περασμένου τριμήνου, θεωρούμε απαραίτητο να αναφερθούμε στην πρόταση συγχωριανών μας να αναρωτηθούμε για το γεγονός της μη προσέλευσης πολλών συγχωριανών μας στην επίσια συνεστίαση των μελών του Συλλόγου μας.

Το θέμα τέθηκε στο Δ.Σ. του Συλλόγου, το οποίο ύστερα από διαλογική συζήτηση, και αφού εξέφρασε την ευαρέσκειά του σ' όσους συγχωριανούς μας συμμετείχαν στη συνεστίαση της Ηπειρουαρίου 1996, κατέληξε στα εξής συμπεράσματα:

1) Δεν θεωρεί εξαιρετικά μικρό τον αριθμό των προσελθόντων στη συνεστίαση συγχωριανών μας.

2) Θεωρεί ότι όλοι όσοι συμμετείχαν στη συνεστίαση του 1996 και εκείνοι που συμμετείχαν στη συνεστίαση του 1995 έμειναν απόλυτα ικανοποιημένοι.

3) Πάρα πολλοί άλλοι συγχωριανοί μας είχαν προγραμματίσει τη συμμετοχή τους στη συνεστίαση και εμποδίστηκαν την τελευταία στιγμή από λόγους ανεξαρτήτως της θελήσεώς των κυρίως λόγους υγείας.

4) Θεωρεί επίσης ότι πάρα πολλοί συγχωριανοί μας αδυνατούν να σπάκουσαν το οικονομικό κόστος της συμμετοχής, που οπωδόποτε είναι μεγάλο για μια μέση οικογένεια τεσσάρων (4) ατόμων, λαμβανομένης υπ' όψη της οικονομικής δυσκέρειας από την οποία πλήρωνται τα μεσαία και κατώτερα στρώματα των Ελλήνων πολιτών.

5) Το Δ.Σ. θεωρεί δεδομένη τη συμμετοχή και τη συμπαράσταση όλων σκεδόν των συγχωριανών μας, όμως οι απαιτήσεις του Συλλόγου μας είναι πολλές και ίσως υπερβολικές, καθ' όσον όλοι καλούνται να συμμετέχουν στην επίσια συνεστίαση, όλοι καλούνται να συμμετέχουν το Πάσχα στο «κλειστό χορό», όλοι καλούνται να συμμετέχουν στις Πολιτιστικές εκδηλώσεις του Αυγούστου και όλοι καλούνται να πληρώνουν τη συνδρομή τους στο Σύλλογο και στην εφημερίδα «Καΐτσα».

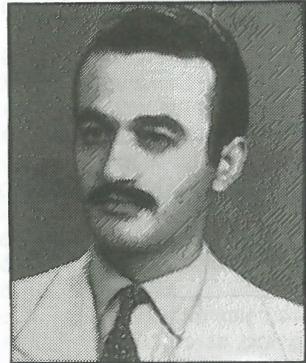
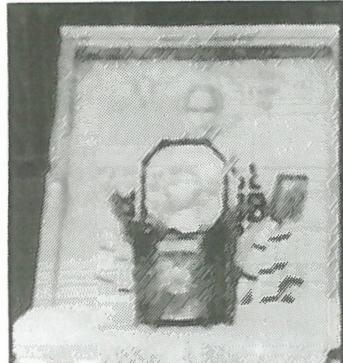
Συνεπώς είναι κατανούτο από όλους ότι οι απαιτήσεις του Συλλόγου είναι πολλές, όμως η συμπαράσταση των συγχωριανών μας είναι μεγάλη και αυτό φαίνεται από τη συμμετοχή τους σ' όλες τις εκδηλώσεις γενικά και όχι μεμονωμένα από μια εκδήλωση.

Και το Δ.Σ. καταλήγει: Όλα τα μέλη του Δ.Σ. και ιδιαίτερα ο Πρόεδρος εξαντλούν κάθε φορά όλα τα μέσα που διαθέτουν προκειμένου να πετύχουν οι επιμέρους εκδηλώσεις και καλούν όλους τους συγχωριανούς μας, χωρίς καμία διάκριση, να συμπαρασταθούν. Και είναι γνωστός ο ενθουσιασμός και η μεγάλη επιτυχία των εκδηλώσεων του Συλλόγου, που οφείλεται κυρίως στη συμμετοχή και συμπαράσταση όλων ανεξαρέτως των συγχωριανών μας. Και ακόμη είναι γνωστές οι επιδράσεις των εκδηλώσεων στην εν γένει ζωή του χωριού μας, καθ' όσον πολλοί συγχωριανοί μας έδειξαν και συνεχίζουν να δειχνούν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, μας βοήθησαν οικονομικά, και ανέλαβαν οι ίδιοι την κατασκευή διαφόρων έργων, τα οποία βελτίωσαν την ποιότητα ζωής και ομόρφιναν το χωριό μας. Η διαπίστωση δεν είναι μόνο δική μας. Είναι διαπίστωση όλων όσων εποκεποντώνται το χωριό μας.

Ας αναρωτηθούν λοιπόν όσοι ποτεύουν το αντίθετο και ας μας γράψουν τις σκέψεις τους, ίσως είναι χρήσιμες και μας διευκολύνουν στον περατέρω κειρισμό των υποθέσεων του Συλλόγου και του χωριού μας.

Με εκτίμηση
Το Δ.Σ.

Για να μη ξεχνάμε

Η εικόνα του Αγίου Πολυκάρπου και η λειψανοθήκη που μας έκλεψαν, άγνωστοι ιερόσυλοι, και δίπλα ο μεγάλος Ευεργέτης Γιώργος Λευτεριάς

ΚΑΪΤΣΑ

ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ Καΐτσας-Δρανίτσας

Κατάλληλα για τη θεραπεία ψυχικών νόσων και νευροαρθροιτικών παθήσεων. Κρύα και θερμαινόμενα

Η γεωγραφική θέση των λουτρών, το φυσικό τοπίο, η πλούσια βλάστηση, το ήρεμο περιβάλλον, το έρημο και η άψογη εξυπηρέτηση από το προσωπικό αποτελούν εγγύηση για τη θεραπεία των λουσιμένων.

Οι ιδιοκτήτριες Κοινότητες Μακρυρράχης (Καΐτσας) και Κτιμένης (Δρανίτσας) κάθε χρόνο επισκευάζουν τις εγκαταστάσεις και βελτιώνουν τις συνθήκες διαμονής των λουσιμένων. Ήδη έχουν ασφαλτοστρωθεί οι δρόμοι και ο χώρος της πλατείας. Κατασκευάσθηκε η σκεπή στο ξενοδοχείο «Λεμονιά» και συντηρήθηκαν οι κοιτώνες. Επίσης έχουν βελτιωθεί οι συγκοινωνιακές συνθήκες με τη κατασκευή του περιφερειακού δρόμου του φράγματος Σμοκόβου, ο οποίος βρίσκεται στο τελικό στάδιο.

Οι τιμές είναι χαμηλές και παραμένουν στα ίδια επίπεδα με τις τιμές του 1995.

Το εστιατόριο βελτιωμένο και καθαρό σας εξυπηρετεί άμεσα και σε φθηνές τιμές.

Όσοι λοιπόν έχουν ανάγκη λουτροθεραπείας ας ζητήσουν περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο των λουτρών 0232-93033 μετά την 1η Μαΐου.

Εκδήλωση της Πρωτομαγιάς

Ο Σύλλογος των Απανταχού Καϊτσιώτων Μακρυρράχης Φθιώτιδας, με τη συμπαράσταση των Κοινοτήτων Μακρυρράχης και Κτιμένης, διοργανώνει τη Πρωτομαγιά στο χώρο των λουτρών ειδική εκδήλωση με σκοπό τη διαφήμιση των λουτρών Καΐτσας-Δρανίτσας.

Θα γίνει λειτουργία και αρκλασία στο εκκλησάκι των Αγίων Αναργύρων και μετά θα ακολου-

Φωτογραφία από προηγούμενη εκδήλωση της Πρωτομαγιάς στο χώρο των λουτρών. Διακρίνονται συγχωριανοί μας και φίλοι εκδρομείς να χορεύουν με τη παρέες τους σε κύκλους που ξεπέρασαν τους είκοσι. Ένα πραγματικό ξέδωμα.

Θήσεις γίλεντι με δημοτική Ορχήστρα καί χορευτικά συγκροτήματα.

Θα μείνετε απόλυτα ευχαριστημένοι από το φυσικό περιβάλλον και θα διασκεδάσετε με την ψυχή σας. Ο Σύλλογός μας θα διαθέτει μπύρες, αναψυκτικά και λίγο ψητό.

Σας περιμένουμε όλους και βέβαια «καιρού επιτρέποντος».

«Κλειστός χορός»

Με τη φροντίδα του Συλλόγου μας και με τη συμπαράσταση της Κοινότητας Μακρυρράχης και της Κτιμένης Νέων Καΐτσας θα γίνει τη ΔΕΥΤΕΡΑ του ΠΑΣΧΑ στις 5 μ.μ. η αναβίωση του παραδοσιακού εθίμου του «Κλειστού Χορού» στην πλατεία του χωριού μας.

Θα χορέψουν τον «Κλειστό χο-

ρό» όσοι Καϊτσιώτες και όσες Καϊτσιώτισσες τον θυμούνται με τη φροντίδα του Κώστα Αθ. Οικονόμου.

Θα χορέψουν και θα τραγουδήσουν επίσης τον «απάν χορό» και θα ακολουθήσουν τα χορευτικά συγκροτήματα του χωριού μας. Το γίλεντι και ο χορός θα συνεχισθεί για όλους.

Γ' αυτό καλούμε όλους τους συγχωριανούς μας και τους φίλους συγκροτήματα. Καρέκλες, τραπέζια, μπύρες, αναψυκτικά, μπορεί ο καθένας να τα προμηθευτεί από τις ταβέρνες του χωριού μας ή και από το σπίτι τους. Γ' αυτό καλό θα είναι να γίνει κάποια προετοιμασία από τις ταβέρνες. Όμως όλα αυτά «καιρού επιτρέποντος».

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου εύχεται στους χωριανούς και στους φίλους του Συλλόγου «Χρόνια Πολλά» και «ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ» το χωριό μας

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Δραστηριότητες του Κοινωνικού Συμβουλίου

Πολλά δυσμενή σχόλια ακούγονται για τις δραστηριότητες του Προέδρου της Κοινότητας και του Κοινωνικού Συμβουλίου. Η εφημερίδα μας πολλές φορές επισημαίνει κάποια θέματα με σκοπό να τονίσει την ανάγκη για την επιλύση τους. Αυτό δεν σημαίνει ότι βάζει εναντίον του Προέδρου και του Κοιν. Συμβουλίου με σκοπό να τους κατηγορήσει. Αντίθετα μάλιστα αποβίλει στηρίζοντας το δυνατόν καλύτερη προβολή κάποιων αιτημάτων και κάποιων προβλημάτων του χωριού μας τα οποία οπωσδήποτε θα επιλυθούν στο άμεσο μέλλον, καθ' όσον τόσο ο Πρόεδρος Γιώργος Παπακωνσταντίνου, όσο και το Κ.Σ. τα συζητούν και σιγά - σιγά δρομολογούν τη λύση τους.

Δεν είναι όμως εύκολο να λυθούν όλα τα προβλήματα του χωριού μας μέσα σ' ένα χρόνο. Εδώ δεν τα έλυσαν τα προηγούμενα Κοιν. Συμβούλια που είχαν διάρκεια 8 ή 12 χρόνια αντίστοιχα.

Γ' αυτό κριτική και δημοσιότητα χρειάζεται από όλους για τους χειρισμούς των διαφόρων προβλημάτων του χωριού μας από τον Πρόεδρο και το Κοινωνικό Συμβούλιο, χρειάζεται όμως να είναι σωστή και υπεύθυνη και όχι κουβέντες στον άρδευτο, αδύοτα και ανεύθυνα και χωρίς καν να πλησιάζει την αλήθεια και την πραγματικότητα. Βεβιαμένες καταδικαστικές κριτικές και απαράδεκτα σχόλια μάλλον βλάπτονταν το συμφέρον του χωριού μας, παρά το ωφελούν.

Πάντως η εφημερίδα μας παρακολουθώντας από κοντά τις ενέργειες του Κοινωνικού Συμβουλίου θα βοηθήσει προς τη κατεύθυνση της επίλυσης των προβλημάτων και πιστεύει πως στο άμεσο μέλλον θα είναι σε θέση να δημιουργήσει κάποια καλά αποτελέσματα.

Τουμεντόσφρωση των δρόμων

Το Κοινωνικό Συμβούλιο του χωριού μας με απόφασή του στις 23-3-96 καθόρισε τα υπόλοιπα τμήμα (σουκάκια) των δρόμων, τα οποία εντός των προσεχών ημερών θα τιμητοποιηθούν. Τα τμήματα αυτά είναι όλα τα υπόλοιπα από προηγούμενες τιμητοποιήσεις. Πιστεύουμε ότι σε διάφορους οικισμούς την προσεχεία των δρόμων οι ανάγκες του χωριού μας και οι λάσπες του χωριού μας και οι ανάγκες του χωριού μας και οι λάσπες θα αποτελούν πλέον παρελθόν.

Η Αγιοράφηση της Αγίας Παρασκευής

Όπως είχε ανακοινώσει ο πρόεδρος του Συλλόγου μας στις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Αυγούστου του 1995 και είχε γράψει και η εφημερίδα μας στο 16ο φύλλο της, την αγιοράφηση της Αγίας Παρασκευής ανέλαβε να πραγματοποιήσει ο γνωστός συγχωριανός μας καθηγητής Πανεπιστημίου, Γιώργος Κόρδης. Αυτό θα γίνει στους προσεχείς μήνες, σύντοις ώστε να έχει τελειώσει μέχρι την 26η Ιουλίου 1996, ημέρα της γιορτής της Αγίας Παρασκευής.

Προβλήματα ιαμές και νοσοφόρων

Όλοι οι κτηνοτρόφοι του χωριού μας είναι προβληματισμένοι ύστερα από τις απαράδεκτα χαμηλές τιμές στο γάλα και στο κρέας των ζώων τους. Η τεράστια κτηνοτροφική έκταση του χωριού μας κινδυνεύει να μείνει χωρίς ζώα.

Δεν γνωρίζουμε που το πάει η πολιτεία. Όμως μετά τις τελευταίες έντονες διαμαρτυρίες των κτηνοτρόφων όλης της Ελλάδας, πιστεύουμε ότι κάποιοι αρμόδιοι θα σκύψουν και στα προβλήματα των Ελλήνων κτηνοτρόφων, γιατί

κινδυνεύουμε να ψάχνουμε με το κερί για λίγη ελληνική φέτα και ας κερδίσουμε την ονομασία της στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Αξιοποίηση της πηγής «Θερμάκια»

Στο χωριό μας πάρα πολλοί πιστεύουν ότι το νερό της πηγής στη θέση «Θερμάκια» έχει ιαματικές ιδιότητες τόσο στις παθήσεις των ματιών, όσο και στις αλλεργικές καταστάσεις.

Πολλοί το χρησιμοποιούν για τα μάτια τους και όπως μας είπαν είδαν μεγάλη ωφέλεια. Πολλοί επίσης για αλλεργικές καταστάσεις του αναπνευστικού συστήματος και όπως πληροφορηθήκαμε έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας Δημ. Παπαδοκοτσώλης, ο Κώστας Τσεκούρας και ο Γιώργος Θανασίας επισκέφθηκαν τη Πηγή και προτείνουν προς την Κοινότητα να φροντίσει για την αξιοποίησή της, ώστε να μπορούν όσοι επιθυμούν να πάρουν νερό να πλησιάζουν με άνεση στην πηγή.

Εκτός όμως από το νερό, ο χώρος εκεί έχει ανάγκη από την κατασκευή δρόμου για λόγους κτηνοτροφικούς, αντιτυρικής προστασίας, και μεταφοράς των δασικών προϊόντων. Γ' αυτό στα πλαίσια της νέας Διαχ/κής Έκθεσης των δάσους ας συμπεριληφθεί και μελέτη διαπλάτυνσης του ήδη υπάρχοντος μονοπατιού καθώς και η κατασκευή ποτίστρας στο χώρο της πηγής «Θερμάκια».

Αναμετάφοτες

Υστερα από συνενόηση του Προέδρου του Συλλόγου μας με τους χρηματοδότες του έργου των αναμεταδότων στο χωριό μας για καλύτερη πτηλεοπτική λήψη, δρομολογήθηκε η κατασκευή του και εντός του Απριλίου θ' αρχίσουν οι εργασίες. Πιστεύουμε ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα θα έχουμε τη δυνατότητα καλύτερης πτηλεοπτικής εικόνα στο χωριό μας.

Η τοποθέτηση της κεραίας λήψεως και των αναμεταδότων θα γίνει δίπλα στη πομόνα του Βασιλ. Τούργκα, όπου και χώρος για την εγκατάσταση υπάρχει και το δεύτερο της Δ.Ε.Η. είναι κόντρα. Ελπίζουμε όλα να πάνε καλά και αυτό το βασιζόμενο στον ειδικό τεχνικό Ανδρέα Κωστούκη από το Περιβόλι.

Το πάρκινγκ και η φύλανση της πλατείας

Το Κοινωνικό Συμβούλιο με άτυπη απόφασή του, ύστερα από πρόταση του Προέδρου Γιώργου Παπακωνσταντίνου, αποφάσισε να τοποθετήσουν μικρά κινητά κολωνάκια με αλυσίδες για να παρεμποδίσει το πάρκινγκ στο πλακόστρωτο της πλατείας. Δεν το είδαμε όμως να πραγματοποιείται.

Επίσης της πλατείας ρυπαίνεται από διάφορες αιτίες και κυρίως από τα απόβλητα των γύρω σπιτών και καταστημάτων. Καλό θα είναι όλοι να φροντίσουν για την καθαριότητα της πλατείας και να μην παρκάρουν στο πλακόστρωτο και παρεμποδίσουν ακόμα και την κίνηση των λεωφορείων.

Πωλήση κεφαλιών πεδίων είσοδων Αρών Ψαλλίδα

Η εφημερίδα μας προκειμένου να απαντήσει στα σχόλια για τους λόγους που το οικόπεδο των Αφών Θ. Ψαλλίδα δεν αγοράσθηκε από το Συλλόγο μας ή από την Κοινότητα, εξηγεί τα γεγονότα της αγορασταλήσιας με λίγα λόγια όπως ακριβώς συνέβησαν.

Οι Αφών Ψαλλίδα ανέλαβαν την υποχρέωση να περιμένουν ένα μήνα τουλάχιστον το Συλλόγο και τη Κοινότητα προκειμένου να εξασφαλίσουν το τίμημα του Οικοπέδου ύψους 5.000.000. Επίσης συμφώνησαν σε πε-

ρόπτωση που θα υπήρχε άλλος αγοραστής θα ειδοποιούσαν τον Σύλλογο και την Κοινότητα και μόνο αν υπήρχε ανησυχία απάντηση από το Σύλλογο και τη Κοινότητα, τότε μόνο θα προχωρούσαν στην πώληση του οικόπεδου σε άλλο αγοραστή. Αυτή η τελευταίας συμφωνία δεν τηρήθηκε από τους πωλητές, όπως διαβεβαιώνει και ο πρόεδρος της Κοινότητας Γιώργος Παπακωνσταντίνου.

Αντίθετα μόλις βρήκαν άλλο αγοραστή την Δημήτριο Παπακιά, γαμβρό του Δημ. Στεφανή, προχώρησαν στην αγοραστική.

Η κίνηση της Τράπεζας Αίματος του Συλλόγου

Είναι γνωστό ότι ο Σύλλογος μας έχει Τράπεζα Αίματος με έδρα το Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας. Ιδρύθηκε το 1982 και λειτουργεί συνεχώς μέχρι σήμερα.

Αιμοληφία γίνεται μια φορά το χρόνο κατά τον μήνα Αύγουστο στο χωριό μας. Η κίνηση του αίματος από το 1982 μέχρι 31-12-1995 έχει ως εξής:

Έτος	Αιμοληφία	Διάθεση
'82	28	6
'83	25	3
'84	20	5
'85	9	22
'86	16	24
'87	18	15
'88	14	9
'89	29	18
'90	24	16
'91	19	26
'92	30	18
'93	37	19
'94	34	25
'95	46	37
Σύνολο	349	243
απόθεμα 106.		

Η ετήσια συνεστίαση των μελών του Συλλόγου

Εν μπορούμε να μιλάμε για μεγάλη επιτυχία της επήσιας συνεστίασης των μελών του Συλλόγου μας της 11ης Φεβρουαρίου 1996. Αν λέγαμε κάτι τέτοιο θα ήταν σαν να προσπαθούσαμε να ξεγελάσουμε τον ίδιο τον εαυτό μας.

Εξάλλου ο Πρόεδρος του Συλλόγου Τάκης Παπαδοκοτσώλης σε σύντομη ομιλία του προς τους συνδαιτημόνες εξέφρασε τη λύπη του για την όχι ανάλογη με τις προσπάθειες του Δ.Σ. του Συλλόγου ανταπόκριση των συγχωριανών μας, και ζήτησε ν' αναλάβει ο καθένας τις ευθύνες του.

Όμως αν κρίνουμε αντικειμενικά και ψύχραιμα την επιτυχία ή μη της εκδήλωσης, θα διαπιστώσουμε ότι

Το χορευτι

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ

Η οικονομική ζωή

Οι κάτοικοι του νέου χωριού είχαν βέβαια τις απομικές απασχολήσεις τους, τη γεωργία, την αλιεία στη λίμνη, την ξύλευση. Δρούσαν όμως και ως οργανωμένη κοινότητα νοικιάζοντας το δάσος σε ξυλέμπορους και καρβουνεμπόρους, καθώς και τα λουτρά.

Στα Πρακτικά της Βουλής στις 24/11/1909 υπάρχει τηλεγράφημα των Καϊτσιώτων, με το οποίο παρακαλούσαν την άρση του φόρου που επιβλήθηκε στα αμπέλια και στα αροτριώντα ζώα κατά το έτος 1909 ως εξής: «Οι κάτοικοι του χωριού Καϊτσης του Δήμου Ταμασίου παρακαλούσι την σεβαστήν Βουλήν, ίνα επιβάλη φόρον επί του οινοπνεύματος, απαλλάξῃ δε τον λαό από τον φόρον επί των αμπελίων και των αροτριώντων κτηνών». Προφανώς οι Καϊτσιώτες φοβόνταν τη φορολογία στα αμπέλια και στα αροτριώντα ζώα, που όλοι είχαν, και δεν θίγονταν από το φόρο επί του οινοπνεύματος, που είχαν περιορισμένη παραγωγή, σύμφωνα εξάλλου και με τα φιλολαϊκά φορολογικά μέτρα του τότε Υπ. Οικονομικών Αθ. Ευταξία.

Η καλλιέργεια καπνού ήταν άλλη οικονομική δραστηριότητα της Καϊτσας κατά τις πρώτες δεκαετίες του αιώνα μας. Από την εφ. Βόλου «Η ΘΕΣΣΑΛΙΑ» 28-8-1909 πληροφορούμασε ότι κατά το 1909 η παραγωγή καπνού έφθασε στις 40 χιλιάδες οκάδες, που πουλήθηκε όλος προς 2,35-2,40 δρχ. την οκά ως αρμάθα.

Τα Λουτρά Καϊτσης υπήρχαν, από την απελευθερώσεως και εξής, μια ευκαιρία οικονομικής δραστηριότητας. Διασώζεται μια διαφήμιση των σπουδαίων ιαματικών ιδιοτήτων και φυσικών καλλονών των

Του ΔΗΜΗΤΡΗ Γ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑ
Δρά Ιστορίας - Γεν. Επιθεωρητή Μ.Ε.

Ι' Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΛΙΟΚΑΪΤΣΑ ΣΤΗ ΜΑΚΡΥΑ ΡΑΧΗ ΚΑΙ Η ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Λουτρών, που έκανε ίσως ο πρώτο μεταπελευθερωτικός ενοικιαστής Σπυρίδων Σαραγούλας κατά το 1884, στην εφ. «ΚΑΡΔΙΤΣΑ» 23/6/1884. Δημοσιεύεται επίσης από το 1907 έκθεση χτημάκής αναλύσεως των θειούχων υδάτων των Λουτρών, υπογεγραμμένη από τον τότε καθηγητή Πανεπιστημίου Α.Κ. Δαμβέρη, που δίδει τα 14 στοιχεία ανά λίτρο νερού και τις αντίστοιχες χρόνιες και άλλες παθήσεις, που θεραπεύονται με τη χρήση ή την πάση του νερού.

Άλλα και ο αντίκτυπος των Λουτρών στην κοινωνική ζωή του χωριού δεν ήταν μικρός από την προσέλευση χιλιάδων λουομένων κάθε χρόνο.

Και η λίμνη Ξυνιάδας έπαιζε ένα σημαντικό ρόλο στην οικονομική ζωή του χωριού με την αλιεύση και την εμπορία των ψαριών (τούρνες, γλύνια, κιπρίνια, πλατίτσες,

ογκιλές, χανιά, κεφάλους, μπριάνες κ.λπ.), αλλά και με το ραγάζι και τους βάλτους. Η αποξήρανση όμως της λίμνης, που ολοκληρώθηκε το 1940 μετέβαλε κατά πολύ την οικονομική και κοινωνική ζωή του χωριού. Η αποξήρανση έδωσε στην περιοχή 36.000 στρέμματα καλλιεργήσιμου γης. Μόνο που λόγω των διενέξεων των χωριανών μας δεν έλαβαν δυστυχώς μέρος στη διανομή όλοι οι κάτοικοι.

Ασφαλώς το τρένο, που πέρασε το 1912 και ο Σιδ. Σταθμός Αγγειών στον κάμπο της Καϊτσας ήταν σημαντικό γεγονός για το χωριό.

Η μεταφορά του χρωμίου με το τρενάκι από τα Μετάλλεια Δομοκού στο Σιδ. Σταθμό Αγγειών και η μεταμόρφωσή του στο τρένο ήταν μια άλλη ευκαιρία οικονομικής κινήσεως του χωριού, αφού πολλοί εργάτες απασχολούνταν στη μεταφόρτωση.

Η μεταφορά του κάρβουνου από το δάσος της Καϊτσας στο Σιδ. Σταθμό Αγγειών, που γινόταν κυρίως από Κουτσόβλαχους της Σαμαρίνας έδινε μια άλλη όψη στο χωριό. Αναφέρεται ότι ο αριθμός των μουλαριών με τα οποία γινόταν η μεταφορά του κάρβουνου μέσα από το χωριό έθφασε γύρω στα 500.

Ασφαλώς όμως οι σύγχρονες καλλιέργειες τεύτλων και βιομηχανικής τομάτας συνέτειναν, ώστε να ξεπεραστεί κάθε προηγούμενο στη γεωργοοικονομική δραστηριότητα του χωριού.

Τελειώνοντας θα μπορούσαμε να παραθέσουμε και πολλά ανέκδοτα από την παλιότερη και νεότερη ζωή του χωριού, αλλά δεν το επιτρέπει ο χώρος. Ισως στο μέλλον να τα παρουσιάσουμε αυτούσια. (Συνεχίζεται) •

Ο ΑΕΤΟΣ, Η ΧΕΛΩΝΑ ΚΑΙ Ο ΓΥΜΝΟΣΑΛΙΑΓΚΑΣ

Όλοι γνωρίζουν ότι ο αετός

είναι το δυνατότερο πουλί στην πατρίδα μας. Έχει ιστορική δόξα, καθ' όσον έγινε το σύμβολο της Βυζαντινής μας Αυτοκρατορίας με τα δικέφαλα αέτινα σήματα των λαβάρων της. Στα δημοτικά μας τραγούδια ο αετός έχει τιμητική θέση: ένας αετός περήφανος

ένας αετός λεβέντης Ο αετός είναι το φοβερότερο από όλα τα αρπακτικά και σαρκοβόρα πουλιά και ζει κυρίως σ' απάτητα ψηλώματα των βουνών μας.

Εκτός από τα πουλιά κατασταράσσει λαγούς, μικρά ζαρκάδια, κατσίκια, αρνιά και μερικές φορές βάζει χέρι και σε μεγαλύτερα ζώα.

Εις μνήμην αιώνιον

Στις 10 Δεκεμβρίουν 1995 έφυγε για την άλλη ζωή ένας παλαιός διαλεκτός συμπατριώτης μας, ο ιατρός Παύλος Δημ. Καπάλας.

Γεννήθηκε το 1907 στην Καϊτσα. Γιος του Δημάρχου Ταμασίου μέχρι το 1914 Δημητράκη Αθ. Καπάλα, αδελφού του επίσης παλαιότερου δημάρχου, φονευθέντος από τους Τούρκους το 1897, Γεωργίου Καπάλα.

Ο Παύλος Καπάλας σπούδασε ιατρική στην Αθήνα, άσκησε το επάγγελμά του στην Καϊτσα και στις Σοφάδες. Στη συνέχεια μετεκπαιδεύθηκε και διορίσθηκε στην Υγειονομική Υπηρεσία ανερχόμενος σε επίλεκτες θέσεις. Πήρε μέρος στον πόλεμο του 1940-41. Κατόπιν έκανε δύο μετεκπαιδεύσεις στην Αμερική και αντιπροσώπευσε την Ελλάδα σε πολλά διεθνή Συνέδρια. Απεχώρησε από την Υπηρεσία το 1968 ως επίτιμος Γεν. Διευθυντής Υπουργείου. Τιμήθηκε από την πολιτεία με Χρυσούς Σταυρούς και Μετάλλια. Ήταν παντρεμένος με την Μάρθα Κώστα Παπαγιαννοπούλου, με την οποία απέκτησε δύο γιούς αντάξιους του, τους μηχανικούς Δημήτρη και Κώστα. Με νοσταλγία μίλουσε πάντα για το χωριό μας και τα παιδικά του χρόνια. Άσθεστη θα μένει στη μνήμη όσοι τον γνώρισαν η ευγενική μορφή του.

Αιωνία η μνήμη του.

ΔΗΜ. Γ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η Παναγιώτα συζ. Χρισ. Ανεστογιάννη γέννησε το δεύτερο παιδί τους (κοριτσάκι), στις 3-1-1996.
- Η Δήμητρα συζ. Γαβριήλ Νικ. Κλασίνα γέννησε το τρίτο παιδί τους (κοριτσάκι) στις 16-2-1996.
- Η Παρασκευή Ν. Χατζηαργύρη συζ. Γεωργ. Β. Τσιαγκλάνη γέννησε το δεύτερο παιδί τους (κοριτσάκι) στις 27-2-1996.
- Η Έφη συζ. Ηλία Σωτηροπούλου γέννησε στις 16-3-96 το δεύτερο παιδί τους (κοριτσάκι).

Να σας ξήσουν.

ΓΑΜΟΙ

- Στις 30-12-1995 έγιναν οι γάμοι της Κωνσταντίνας Δ. Κουτρούμπα και του Γιάννη Π. Χριστόπουλου στον Άγιο Παντελεήμονα Αχαρών.

Να ξήσετε ευτυχισμένοι.

Στη φωτογραφία το ξεύγος των νεονύμφων με τους γονείς της νύφης. Η «Καϊτσα» εύχεται στους νεονύμφους βίον ανθόσπαρτον και στους γονείς τους να τους χαιρούνται.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Στις 9-12-1995 πέθανε η Ασπασία χα Ιωαν. Μαντά, ετών 89. Η κηδεία της έγινε στη Μακρυρράχη.
- Στις 10-12-95 πέθανε ο Παύλος Καπάλας του Δημητρίου, ετών 88. Η κηδεία του έγινε στην Αθήνα.
- Στις 23-1-1996 πέθανε ο Γεώργιος Παπαθεοδώρου ετών 89. Η κηδεία του έγινε στη Μακρυρράχη.
- Στις 9-3-1996 πέθανε ο Βασίλειος Αθ. Κουτρούμπας, ετών 58. Η κηδεία του έγινε στο νεκρόταφειο Κορυδαλλού.
- Στις 11-3-1996 πέθανε ο Ηρακλής Γουργιώτης, ετών 60, γιος της Βασιλικής Ιωαν. Πέτρου. Η κηδεία του έγινε στο Περιβάλλον Δομοκού.
- Στις 22-3-96 πέθανε ο Ιωάννης Χιονίδης, ετών 51, σύζυγος της Πότης Χρ. Χριστίτσα. Η κηδεία του έγινε στην Αθήνα.
- Στις 23-3-1996 πέθανε ο Γιώργος Μαλακασιώτης, ετών 80. Η κηδεία του έγινε στη Μακρυρράχη.

Τα θερμά μας συλλυτηρία.

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΣΕ ΑΕΙ ΚΑΙ ΤΕΙ

- Ο Παναγιώτης Ιωαν. Αντωνούλας στη Σχολή Ικάρων.
- Η Ελπίδα Κολοκυθά, κόρη της Ασπασίας Γεωργ. Κουτρούμπα, στο Τμήμα Χημικών Μηχανικών του Πολυτεχνείου Πατρών.
- Η Ευθυμία Μόδσχου του Σπύρου στο Τμήμα Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
- Ο Αθανάσιος Χαρού. Πατρίδας στο Τμήμα Δασολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών.
- Ο Λάμπρος Βασ. Τριανταφύλλου στο Ε.Μ. Πολυτεχνείο.
- Η Κωνσταντίνα - Μαριάνθη Κλ. Τσιάγκα στο Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Ρεθύμνου του Πανεπιστημίου Κρήτης.
- Η Άννα Φωτοπούλου του Δημητρίου στη Δραματική Σχολή.
- Η Στυλιανή Βασ. Φωτοπούλου στο Τμήμα Ηλεκτρολογίας Τ.Ε.Ι. Κοζάνης.

Συγχαρητήρια παιδιά και καλές σπουδές.

ΜΕΤΑΛΟΥ

ΜΑΡΙΝΟΣ ΑΝΤΥΠΑΣ

Ο πρόδρομος του Κιλελέζ

Γράφει ο Αριστείδης Πετρόπουλος

Πριν από 89 χρόνια τη νύχτα της 8 με 9 Μαρτίου του 1907, η αγροτιά της χώρας μας έχανε το πιο τίμιο και συνεπή αγωνιστή της.

Τον πρωτοπόρο ιδεολόγο σοσιαλιστή ΜΑΡΙΝΟ ΑΝΤΥΠΑ. Η ειδηση της τρομερής δολογνοίας του, στον Πυργετό του Ολύμπου συγκλόνισε τον πολιτικό και πνευματικό κόσμο της χώρας μας και βύθισε σε συλλογισμό και πένθος το Πανελλήνιο.

Ο Αντύπας ως σήμερα, ο πραγματικός Αντύπας, είναι περίπου άγνωστος και σ' αυτούς ακόμα που νομίζουν ότι το ξέρουν, επειδή διάβασαν πως δολοφονήθηκε από τους τσιφλικάδες. Το κατεστημένο φρόντισε να εξαλείψει τα ίχνη του. Ούτε κι αυτό το όνομά του να μην υπάρχει, στις εγκυκλοπαίδειες της χώρας μας. Τον έθαψαν κυριολεκτικά στη μνήμη της ιστορίας και του λαού.

Μια έρευνα, έφερε στο φως νέα συγκλονιστικά στοιχεία, συνοπτικά θα παραθέσουμε ίσως για πρώτη φορά.

Γεννήθηκε στα Φερεντινάτα της Κεφαλονιάς το 1875 και ήταν το πρώτο από τα τέσσερα παιδιά του Σπύρου και της Αγγελικής Αντύπα.

Δεκαεφτά χρονών ήρθε ο Μαρίνος στην Αθήνα, να σπουδάσει το 1890 και σταν φτωχός δούλευε, κατοικούσε κάπου στον Κεραμεικό, όπου έμειναν και πολλοί άλλοι συμπατριώτες του. Από φοιτητής αναμείχτηκε στη σοσιαλιστική κίνηση της εποχής του «Σοσιαλιστικό Σύλλογο Κέντρου» του Σταύρου Καλλέργη και του Πλάτωνος Δρακούλη. Το 1897 παίρνει μέρος εθελοντής στην επανάσταση της Κρήτης στο σώμα του Τιμολέοντα Βάσου. Εκεί τραυματίζεται, στο Καλυμπάρι.

Μεταφέρεται στην Αθήνα στο Δημοτικό Νοσοκομείο «ΕΛΠΙΣ» και υποβάλλεται σε δύο εγχειρήσεις τον Ιούνιο του 1897. Για τη σοσιαλιστική του δράση, τον Οκτώβριο του 1897 αποκάλυψε τον διάδοχο Κωνσταντίνο, αρχιστράτηγο, και τους πρίγκιπες Νικόλαο και Γεώργιο, αρχηγούς στόλου, ως υπαίτιους της συμφοράς του πολέμου του 1897.

Το Φλεβάρη του 1898 γίνεται «απόπειρα δολοφονίας» κατά του Βασιλιά Γεωργίου Α' στη

θέση του Αγ. Σώστη της Λεωφ. Συγγρού από τους Γ. Καρδίτση και Γιαν. Κυριακού.

Ο Αντύπας κατηγορείται ως ηθικός αυτουργός γιατί ήταν πολύ στενός φίλος του Καρδίτση. Δικάζεται το Μάρτη του 1898 και φύλακίζεται στις φυλακές της Αιγίνας σ' απομόνωση και υποβάλλεται στο μαρτύριο, στην πείνα και στη δίψα. Άλλα και στο δέσιμο με αλυσίδα το ένα πόδι, ακόμα και τα δύο μαζί.

Απολύεται το Νοέμβρη του 1898 και φευγατίζεται δια το φέρο της «Εθνικής Εταιρείας» στη γενέτειρά του. Όταν βρέθηκε στο χωριό του βάλθηκε να βοηθήσει τον πατέρα του «λεπτουργό» μαραγκό, που έστεινε τέμπλα εκκλησιών, δεσποτικούς θρόνους.

Στο χωριό Χαμόλακο γνωρίζει τη Βασιλική Καλαμούρη από μια αρχοντική οικογένεια εξ Αιγύπτου, ερωτεύονται, αλλά λόγω της φτώχειας του, διώξεων και φυλακών δεν έφτασε ποτέ σε γάμο.

Τον Ιούλιο του 1900 εκδίδει και κυκλοφορεί την «ΑΝΑΣΤΑΣΗ» την εφημερίδα των σοσιαλιστικών του αρχών, ουμανιστικών-χριστιανικών.

Διώκεται και φυλακίζεται στο Αργοστόλι 3 μήνες, φυλακή με αναστολή.

Οργανώνει Συλλόγους σοσιαλιστικούς, εκεί στο Αργοστόλι, εκεί με πολλούς συνεργάτες, ανθρώπους των γραμμάτων, δασκάλους, καθηγητές δίνουν μορφωτικές διαλέξεις. Επανέρχεται στην Αθήνα. Επανασυνδέεται με παλιούς φίλους και αγωνιστές. Δοκιμάζει απογοητεύσεις, γιατί δεν υπάρχει πια σοσιαλιστική κίνηση στην πρωτεύουσα και Πειραιά. Φεύγει για τη Ρουμανία το 1903. Στο Βουκουρέστι, στο θείο του Σπύρο Σκιαδαρέστη, γενωπόνο και μεγαλοκαρδιάτια. Τον πειθεί, επειδή και εκείνος είναι προσδευτικός αλλά και επειδή άρχισε ένας έξεσκαμός κολλίγων στη Ρουμανία να επιστρέψει στην Ελλάδα να εφαρμόσει ένα σοσιαλιστικό πρόγραμμα σε κτήματα που θα αγόραζε στη Θεσσαλία.

Ο θείος του το υπόσχεται. Υστέρα από ένα χρόνο επανέρχεται στην Ελλάδα, τον Ιούνιο του 1904. Με τα λίγα χρήματα που οικονόμησε, επανεκδίδει την εφημερίδα «ΑΝΑΣΤΑΣΗ» αλλά και πάλι σύλλαμβάνεται, καταδικάζεται αυτό-

φωρο, όμως τώρα κρίνεται αθώος.

Με την επανάσταση του Θερίσσου το Μάρτη του 1905 βρίσκεται στην Κρήτη. Ο Βενιζέλος όμως τον ξαναστέλνει στην Αθήνα, να διαφωτίσει το λαό πάνω στα αιτήματα της επανάστασης του Θερίσσου. Είναι το δεξί χέρι του Βενιζέλου στην Αθήνα, ο Αντύπας οργανώνει στις 14 Αυγούστου το 1905 σε μια μεγάλη Αθηναϊκή συγκέντρωση στην Ομόνοια, μιλάει στο λαό για την επανάσταση του Θερίσσου.

Αναστάτωση στην Κυβέρνηση και στην αυλή. Ο Αντύπας και πάλι συλλαμβάνεται και δικάζεται επί εξιρίσεις της «βασιλικής δυναστείας» τον αποφυλακίζουν και τον στέλνουν στο Αργοστόλι με διαταγή του εισαγγελέα πρωτοδικών και του αυλάρχη Θων. Στις βουλευτικές εκλογές του Μάρτου του 1906, είναι υποψήφιος των αγροτών και εργατών της περιφέρειας Κρανιάς. Γίνεται τρομερή καλπονόθευση, που για λίγους ψήφους χάνει την έδρα. Καταγγέλνει με στοιχεία το όργιο της καλπονοθείας και ξαναβρίσκεται... στη φυλακή.

Η ζωή του έχει κατανήσει αφόρητη στο Αργοστόλι. Μόλις αποφυλακίζεται, φεύγει για τη Θεσσαλία, όπου ο θείος του Σκιαδαρέστης είχε αγοράσει συνεταιρικά με τον Αριστείδη Μεταξά μεγάλο κτήμα 30.000 στρέμματα στον Πυργετό και στο Λασποχώρι Τεμπών σημερινό (Ομόλιο), εκεί διορίζεται επιστάτης διευθυντής των κτημάτων Σκιαδαρέστη (αδελφούς της μάνας του).

Δίνει διαλέξεις στους αγρότες, χτίζει σχολεία, οργανώνει σισίτια για τα παιδιά των απόρων κολίγων, σχεδιάζει «Γεωργική Σχολή» στο Ομόλιο, αλλά ο βίαιος θάνατός του το αφήνει στην μέση. Δίνει ελευθερίες στους χωρικούς να μιλούν ελεύθερα και να σκέφτονται, να συγκεντρώνονται, να κάθονται στα καφενεία τους και τις νυχτερινές ώρες.

Τους φόρους από 75% για τον αφέντη το κατεβάζει στο 25%. Οι χωρικοί τον λατρεύουν σαν Θεό τους. Για όλα αυτά κατηγορείται στο Νομάρχη Λαρίσης Νιώτη, όπι ξεστικώνει τους αγρότες εις επανάσταση, όπι διαφθείρει τα χρήστα.

Ο Νομάρχης τον σέρνει στα δικαστήρια. Στο μεταξύ τον Σεπτέμβριο του 1906 φυλακίζεται και πάλι για ένα μήνα, γιατί χαστούκισε στο σύνταγμα το Βουλευτή της Αγιάς και μεγαλοτσιφλικά Ελληνογερμανό Αγαμέμνων Σλήμαν, επειδή τον εξέβρισε.

Άλλα η δίκη με το Νομάρχη Νιώτη αναβάλλεται από τις 31 Γενάρη του 1907 για τις 7 Μάρτη 1907, λόγω ελλείψεως μαρτύρων κατηγορίας.

Στις 7 του Μάρτη αναβάλλεται επ' αόριστον ελλείψει μαρτύρων κατηγορίας. Ο Αντύπας δικαιώνεται πανυγηρικά.

Άλλα η ζωή του κρίθηκε. Έπρεπε να πεθάνει, δεν υπήρχαν άλλα περιθώρια.

Σκότωσαν τον Μαρίνο Αντύπα, μα δεν σκότωσαν τις ιδέες του. Και οι ιδέες αυτές, επειδή ήταν η ίδια η αλήθεια και η κοινωνική δικαιοσύνη, σαν γόνιμος σπόρος ριζώσαν βαθιά μέσα στις καρδιές των Θεσσαλών αγροτών, για να δώσουν σε λίγο τους καρπούς τους: την απαλλοτρίωση των ταφιλικών και το μοιρασμα της Θεσσαλικής γης στους νόμιμους δικαιούχους ακτήμονες αγρότες.

Αναμνήσεις από το χθες

Συντροφιά από νέους του χωριού μας σε καφενείο το 1956.

Πριν αρχίσει η φυγή τους γι' αναζήτηση καλύτερη ζωής. Σήμερα οι νέοι είναι είδος δυσεύρετο και γι' αυτό το μέλλον του χωριού μας διαγράφεται σκοτεινό.

Κάθε χρόνο κλείνουν τουλάχιστον δέκα σπίτια.

Πού θα πάει αυτή η κατάσταση;

Όμως υπάρχουν και χειρότερα από το χωριό μας, και αυτό μας παρηγορεί και μας δίνει ακόμη ελπίδες για το μέλλον.

Ίσως η πολιτεία διαπιστώσει το θάνατο της υπαίθρου και ίσως δώσει κίνητρα για ζωή.

Στη φωτογραφία πολλοί ηλικιωμένοι συγχωριανοί μας γνωρίσουν τον εαυτό τους και φυσικά θα θυμηθούν τα νιάτα τους.

«Ο πόνος της μάνας»

Οποιος τη μάνα έχασε μικρός εις τη ζωή του αυτός περνάει βάσανα και καίγεται η ψυχή του. Η μάνα είναι που πονά η μάνα καμαράνει η μάνα ακόμα και ψυχή στο χάρο αφιερώνει.

Μέσ' τους πολλούς τους ορφανούς είμαι κι εγώ παιδιά μου γι' αυτό δε χαίρεται ποτές η δόλια η καρδιά μου. Μέσα στη ψευτική ζωή δεν είδα άσπρη μέρα για ν' άμει ο δόλιος ορφανός από μάνα και πατέρα

Οι Μοίρες μου εγράψανε βαριά ποινή για μένα και σαν το έρημο πουλί να τριγυρνώ στα ξένα. Μοίρα κακούργα κι άπονη εσύ τι θα κερδίσεις και πήρες την απόφαση για να με τιμωρήσεις τον Γιώργο Βασικώστα

Ρεμπέτικα

Μεζεδοπωλείο

ΦΡΑΓΚΟΣΥΡΙΑΝΗ

ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ